Wielki Kanał Brdy [1]

Wysłane przez admin w ndz., 2016-04-10 22:40

Mówiąc trywialnie - sprytnie to sobie Prusacy wykombinowali. Wielki Kanał Brdy górą płynie, dołem – Czerska Struga. W zagubionej w Borach Tucholskich osadzie Fojutowo można to osobliwe zjawisko podziwiać. Najlepiej z wody. Kanał staje się coraz bardziej popularnym szlakiem kajakowym.
W XIX stuleciu olbrzymie pustki w okolicach Czerska i Legbąda można było wykorzystać dla militarnej potęgi państwa pruskiego – do produkcji siana dla wielkiej armii. Bory Tucholskie zaledwie o dzień jazdy konnej od granicy z imperium rosyjskim leżały, stąd i przemyślność pruskich strategów, by „paliwo do napędu" rumaków bojowych i zwykłych szkap pociągowych zapewnić.

Zapora w Mylofie spiętrzyła wody Brdy o 12 metrów. Stąd w roku 1848 popłynęła potężnym rowem o długości 30,5 km km aż na Czerskie Łąki, gdzie rozpływała się dziesiątkami rowów. To, co zostało, uchodziło niewielkim strumieniem do Brdy w Zielonce. Tak jest i dziś, choć siana nie produkuje się już dla żadnej armii, tylko na potrzeby właścicieli zielonych łąk.

Wielki Kanał Brdy (WKB) i stanowiący jego przedłużenie Mały Kanał Brdy (zwany też kanałem nawadniającym) jest dla kajakarzy – można powiedzieć – szlakiem spacerowym. Leniwy prąd, niewielka głębokość (ok. 0,8 m), długie proste odcinki i brak przeszkód sprawiają, że kanał można traktować jako kajakarskie przedszkole. Niemniej szlak jest malowniczy. Urozmaicają go niespotykane w innych częściach Polski ciekawostki hydrotechniczne. Głębsze odcinki spotyka się tylko w kilku miejscach, gdzie szlak „przemyka" pośród niewielkich rozlewisk.

Spływ można rozpocząć w Mylofie, przenosząc sprzęt kilkaset metrów wzdłuż zakładu hodowli pstrąga. Jest to jednak dość uciążliwa opcja. Większość wodniaków woduje swe „czółna" w miejscowości Modrzejewo (27 km).

Ciekawostki krajoznawcze:

• Mylof (30,5 km) – tu Brdę spiętrza zapora, rozdzielając jej wody na Wielki Kanał Brdy i rzekę. Na wysokim brzegu rzeki znajduje się leśniczówka i tuż przy niej pole biwakowe. Na kilkusetmetrowym odcinku kanału urządzono zakład hodowli pstrąga. W centrum wsi opodal kanału znajduje się restauracja serwująca tę znakomitą rybę.

• Fojutowo (15,5 km do ujścia) to wyjątkowa atrakcja szlaku kajakowego i całych Borów Tucholskich. Pruscy inżynierowie wykorzystali sprawdzoną już w starożytności technikę akweduktów rzymskich. Masywną konstrukcję o szerokości 75 metrów zbudowano z kamienia i cegły, które spajano wapienną zaprawą, uszczelniono lepikiem i watą szklaną. Dalej można płynąc kanałem lub przenieść kajak na płynącą 9 metrów niżej Czerską Strugę, by dopłynąć nią do Brdy (5,2 km).

• Osada Barłogi (9,8 km) wyznacza koniec Wielkiego Kanału Brdy i początek dwóch innych cieków: Małego Kanału Brdy (nawadniającego) i Kanału Węgornia. Ten pierwszy płynie bezpośrednio do Brdy, drugi – do Jeziora Białego, skąd wypływa Bielska Struga – dopływ Brdy.

• Akwedukt przeprowadzający Kanał Nawadniający nad strugą Węgornia (8,0 km) jest znacznie mniejszy i mniej okazały niż ten w Fojutowie.

• Akwedukt na Kanale Nawadniającym nad ciekiem łączącym jezioro Grzybiec z jeziorem Białym (5,3 km).

• Jezioro Duk (4,5 km) to największy, ale i tak mały, akwen na całym kanałowym szlaku.

• Ostatnie kilometry wiodą przekopem pomiędzy bagnistymi rozlewiskami pośród lasów, nad którymi można spotkać majestatycznie krążące orły. Za lasem otwierają się łąki, na których licznymi odnogami rozlewają się wody kanału.

• Zielonka (0,6 km) jest ostatnią osadą na kanale. Hektolitry wody znikają w rurze, która doprowadza do leżącej kilkaset metrów dalej, tuż nad Brdą, małej elektrowni. Najbliższy biwak nad Brda znajduje się w położonym 7 km dalej Gołąbku II.

Zobacz także

Rzeka Brda [2]

[2]

Rzeka Wda [3]

[3]

Rzeka Wisła [4]

[4]

Rzeka Drwęca [5]

[5]

Rzeka Noteć [6]

[6]

Rzeka Gardęga [7]

[7]

Jezioro Gopło [8]

[8]

Zalew Koronowski [9]

[9]

Zalew Włocławski [10]

[10]

Wielki Kanał Brdy [11]

[11]

Kanał Bydgoski [12]

[12]

Pojezierze Brodnickie [13]

[13]

Na wodzie z silnikiem [14]

[14]

Nurkowanie [15]

[15]